

Gaseta del Crebalòs

Reintroducció del trencalòs al Maestrat

Número 13 · Agost 2020

BENVINGUDES A CASA VOSTRA, COCÓ I CELEST

Com vos comentàvem en l'anterior gaseta, ja estem ací per a informar-vos de l'arribada dels dos nous exemplars de crebalòs que s'han alliberat en aquest 2020.

De la mateixa manera que els anys anteriors i malgrat les limitacions derivades de la Covid-19, el dia 11 de juny van arribar els dos polls des de Guadalentín (Jaén). En el matí del dia 12, amb menys públic que en anys anteriors, es va fer la presentació dels dos exemplars, presidida per la secretària autonòmica d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica, Paula Tuzón Marco, i els alcaldes David Gil Ventaja (La Pobla de Benifassà) i Evaristo Martí Vilaró (Rossell).

L'alcalde de Rossell i la secretària autonòmica sostenen a Ceslest i Cocó

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

parc natural
de la
tinença
de benifassà

Després de la presentació, es va procedir a traslladar als ocells al hacking.

Enguany, també, els noms dels exemplars alliberats van ser triats pels alumnes de les escoles de La Pobla i de Rossell, però en aquesta ocasió, i a causa del confinament, el concurs i votació es van realitzar de manera telemàtica. A més, per les extraordinàries circumstàncies d'enguany derivades de la pandèmia, en el moment de l'alliberament no sabíem el sexe dels exemplars alliberats, ja que no s'havia pogut manar les mostres al laboratori de referència, així que els noms a valorar havien de valdre tant per a mascles com per a femelles. Finalment, els dos noms seleccionats van ser Cocó i Celest, que van resultar ser dues femelles.

Cocó va nèixer el 15 de març en el Centre de Recuperació de Fauna de Vallcalent a Lleida, i Celest va nèixer el 13 de març en el Centre de Cria de Guadalentín, a Jaén, i tots dos van ser criats en Guadalentín per les parelles nodrisses.

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VELL

parc natural
de la
tinença
de
benifassà

Crebalòs, com et dius?

Des del Parc Natural de la Tinença de Benifassà i el CRA La Bardissa, animem als alumnes de Rossell i La Pobla de Benifassà a participar en el III Concurs per a posar-li nom als nous polls que arribaran a la Tinença aquest mes de juny.

BASES: Tria dos dels noms que et proposem i reomple l'enquesta que apareix en aquest enllaç abans del 7 de juny, és molt senzill!

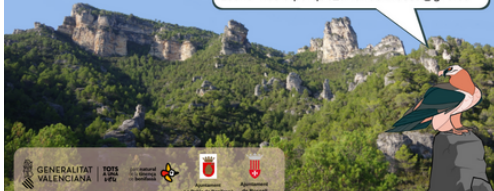
<https://forms.gle/b159GmfMbnxWyxVi7>

Creba	Canal
Coratxà	Celest
Criva	Cocó
Caseta	

Ajuda'ns i participa!! Els dos noms més votats seran els escollits per als nous crebalossos que arribaran al Parc Natural!

Vols rebre la Gaseta del Crebalòs on et contarem les novetats del projecte de reintroducció?
Escriu-nos a parque_tinenbenifassa@gva.es

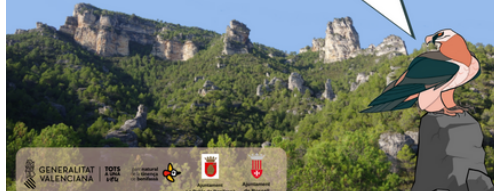

Moltes gràcies!!

Els noms guanyadors han estat CELEST i COCÓ

Moltes gràcies a tots i totes les participants del III Concurs per a posar-li nom als nous polls que van arribar aquest divendres 12 de juny!!

Enguany el concurs de noms es va haver de realitzar de manera telemàtica i utilitzant les noves tecnologies

La vida al *hacking*

El període de *hacking* enguany ha sigut una mica complicat. Encara que es van adaptar prompte al lloc i menjaven assíduament sense problemes, ja des d'un principi va haver-hi una clara dominància de Celest sobre Cocó, amb alguna interacció una miqueta violenta.

Però el problema més important l'ha provocat els atacs d'una rabosa. Altres anys entrava també alguna rabosa, robava una mica de menjar i marxava, però enguany ha atacat totes les vegades a Cocó, que era la que ocupava el niu inferior i més accessible. Encara que Cocó sempre s'ha defensat, en una de les últimes ocasions la rabosa la va agafar pels extrems de l'ala, arrancant-li algunes plomes. Això va obligar a col·locar una malla de pastor elèctric a mig metre per fora del *hacking* que ha resultat molt efectiva, ja que encara que s'ha acostat alguna rabosa ja no ha pogut accedir en el recinte.

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VEU

parc natural
de la
tinença
de benifassà

Malgrat aquests contratemps, el dia 22 de juliol Celest va fer un primer vol curt que la va portar a una zona no molt llunyana del *hacking* i després caminant es va enfilear fins al penyal de darrere d'aquest. Cocó va repetir la gesta l'endemà, no apreciànt-se cap dificultat afegida a la de la inexperiència.

Captura d'imatge de les càmeres de vigilància on s'aprecia l'atac d'una rabosa a Cocó

Malla col·locada per protegir el recinte del *hacking*

Moviments/Desplaçaments al maig i juny

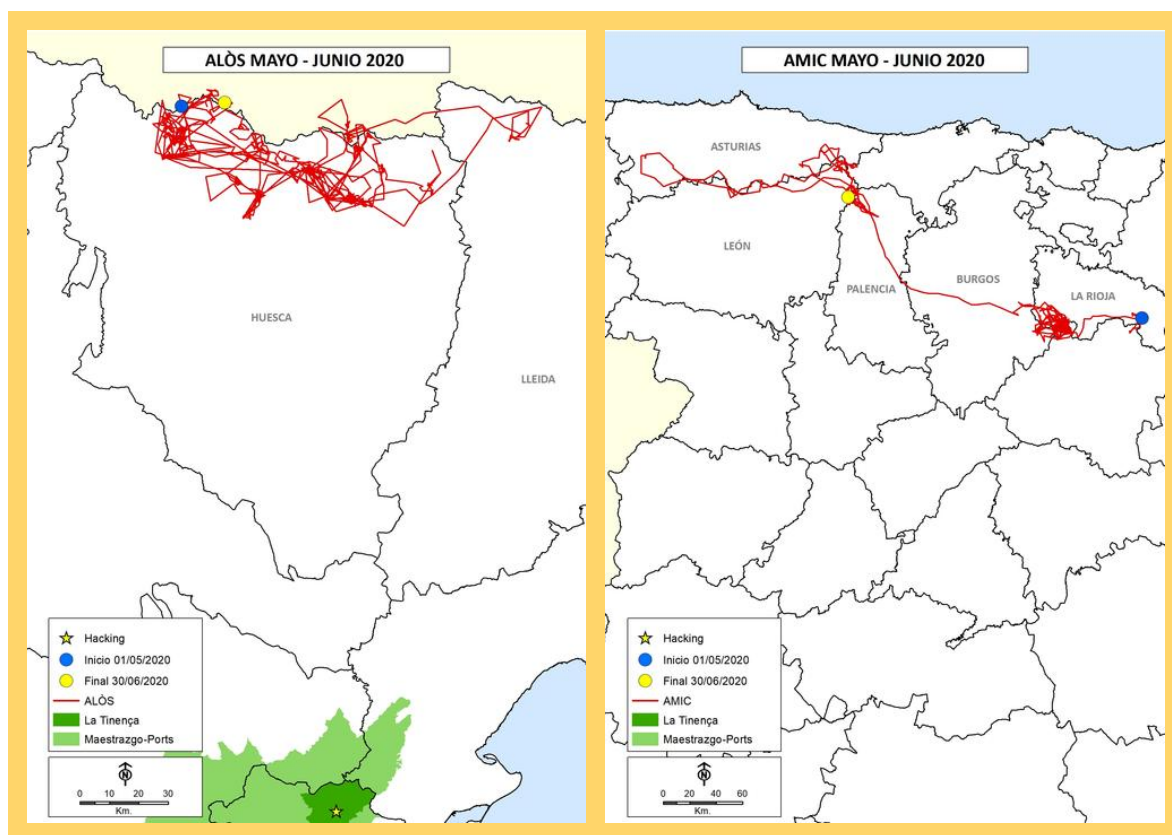
Alòs - S'ha mogut principalment pel Pirineu aragonés, una mica per Catalunya i al Pirineu francès.

Amic - Deixàvem en l'anterior gaseta a Amic nouvingut a La Rioja, però aquesta no va ser la seua destinació final, ja que es va desplaçar fins als Picos d'Europa, i posteriorment (el dia 23 de juny) va viatjar fins a uns escassos 8 km de Lugo.

Bassi - Després d'estar en la Tinença durant tot l'hivern, el dia 21 de maig va emprendre un desplaçament direcció nord, arribant i assentant-se en la Reserva de Boumort a Lleida.

Boira - També va estar tot l'hivern en la Tinença, fins que el 29 de maig va decidir emprendre un viatge en direcció nord-oest fins als Pics d'Urbión a La Rioja.

Otal - Continua centrant la seua activitat en La Tinença, amb puntuals desplaçaments, com el del dia 18 de maig fins al Racó d'Ademús, o el del 27 de maig fins al Moncayo a Saragossa.

Desplaçaments d'ALÒS i AMIC entre maig i juny de 2020

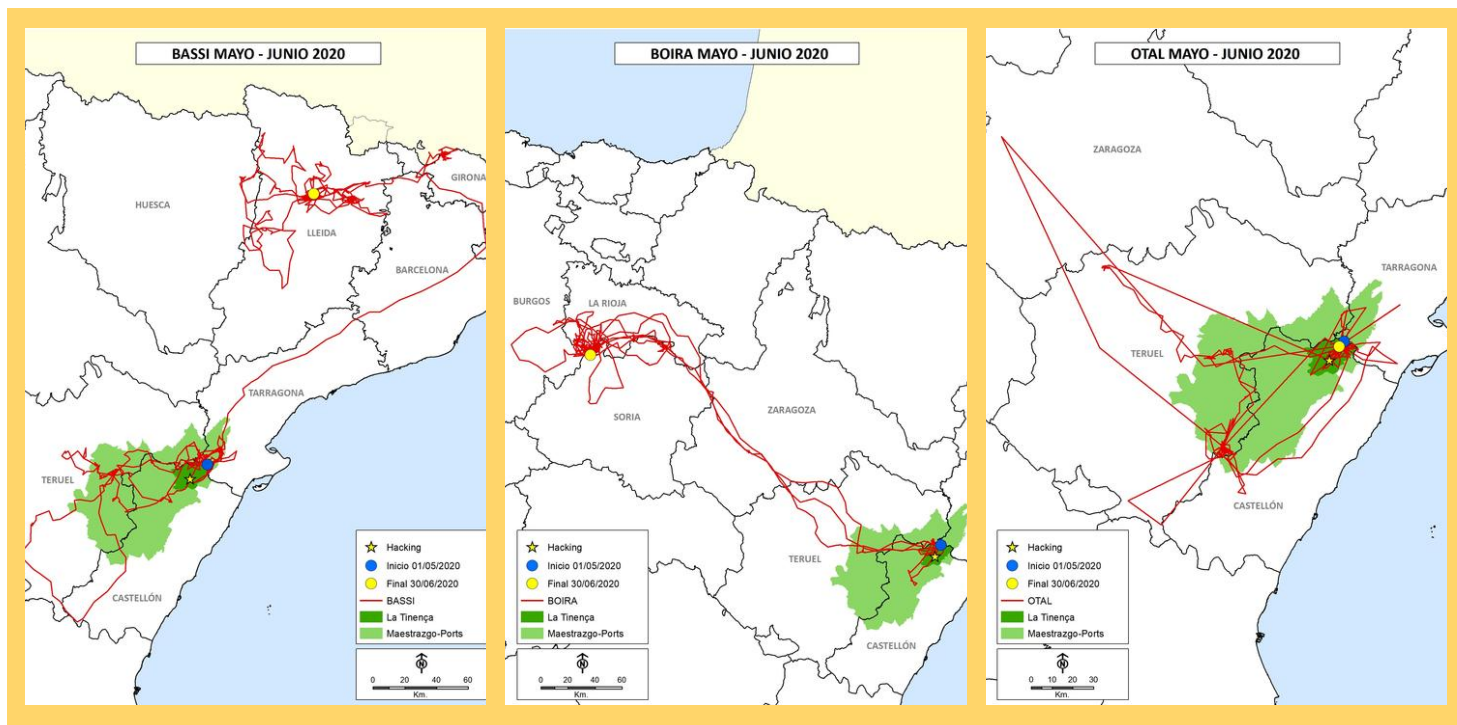

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VEU

parc natural
de la
tinença
de benifassà

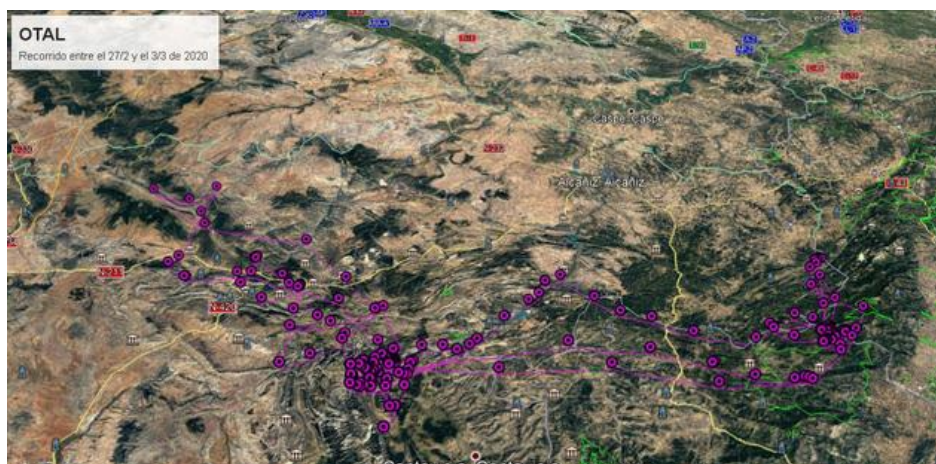

Desplaçaments de BASSI, BOIRA i OTAL entre maig i juny de 2020

Otal ha canviat de look

Aquest hivern passat ens vam plantejar la possibilitat de fer uns banys d'argila roja perquè Otal poguera empastifar-se les plomes, i d'aquesta manera adquirir el color taronja característic que aquests ocells tenen en el pit. Però quina seria la nostra sorpresa, que revisant les fotos de les càmeres de foto trampeig dels punts d'alimentació, Otal havia començat a prendre el color característic, la qual cosa indicava que havia aconseguit localitzar algun bany d'argila ferruginosa. Desgraciadament en el període entre fotos, encara que no són molts dies, sí que va recórrer bastant territori, amb el que no podem saber on va adquirir aquesta tonalitat.

Moviments d'OTAL entre el 27 de febrer i 3 de març de 2020

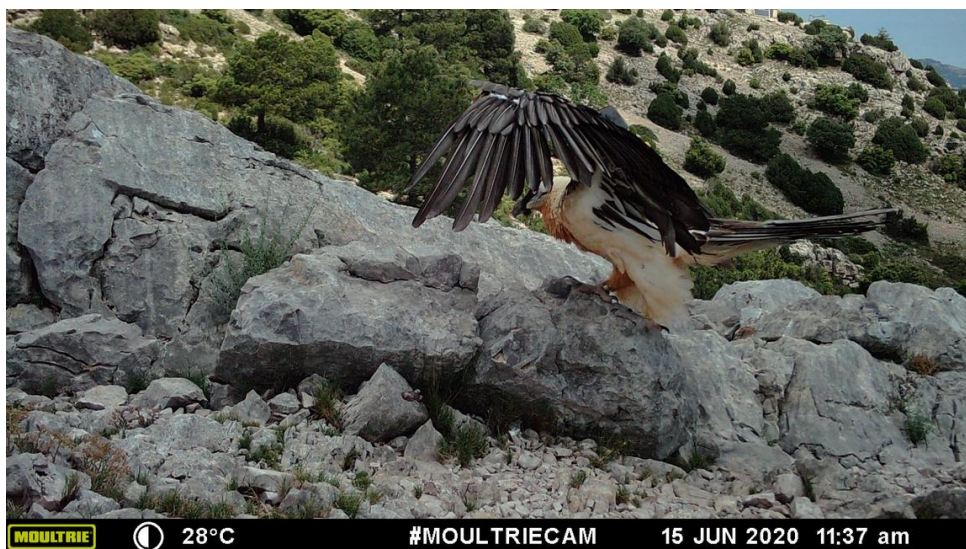
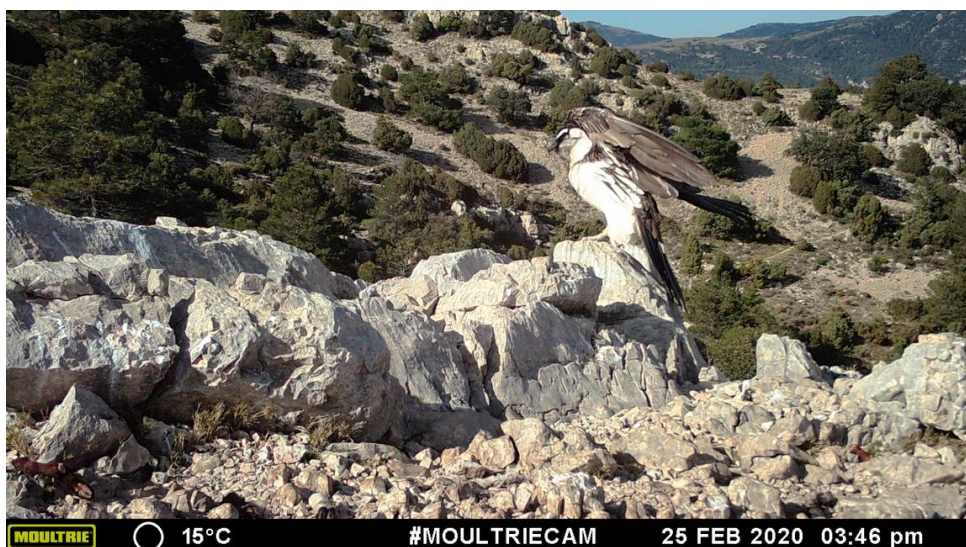

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VEU

parc natural
de la
tinença
de benifassà

Diferents fotografies d'OTAL on s'aprecia el canvi de coloració en el pit a través del temps

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VELL

parc natural
de la
tinença
de benifassà

Notícies

En la Gaseta anterior ja vam explicar com, el març de 2020, va nèixer en el primer trençalòs del Parc Nacional dels Picos d'Europa sense cap mena d'intervenció humana, fet que no passava des de la seua extinció en aquestes muntanyes a mitjan segle XX i que representa una fita en qualsevol Programa de Reintroducció d'aquesta espècie.

En aquesta ocasió volem explicar-vos que aquest agost el poll ha botat del niu i per fi ja vola pels cims d'aquest Parc Nacional, amb la qual cosa s'ha aconseguit una de les principals metes del projecte als Picos d'Europa. Esperem, en uns anys, poder donar notícies similars a la Tinença!

Per què estem amb el Crebalòs?

**Ajuntament de
Castell de Cabres**

Com a alcaldessa de Castell de Cabres, municipi integrant del Parc Natural de la Tinença de Benifassà, estic orgullosa de viure i treballar al territori on s'ha fet la reintroducció del trençalòs, de poder gaudir del seu vol per damunt de la roca de l'Espinosa.

Voldria agrair a totes les persones i entitats que fan possible que aquest projecte siga una realitat.

La població de Castell de Cabres veu amb bons ulls l'atractiu que suposa la tornada del trençalòs per aquest territori, i com va creixent la família.

Mª José Tena Gasulla

Alcaldessa de Castell de Cabres

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VEU

parc natural
de la
tinença
de benifassà

Última hora

Estàvem ja tancant l'edició d'aquesta gaseta, quan vam tindre la trista notícia de la mort de Cocó.

Portava dia i mig que no la véiem i el seu senyal de ràdio era molt fix, sense cap pertorbació, la qual cosa ens va donar mal pressentiment. Finalment, el dia 9 d'agost la vam trobar, morta, en La Creu.

Després de l'alçament del cadàver per part dels Agents Mediambientals, es va traslladar al Centre de Recuperació de Fauna del Saler a València on se li va practicar la necròpsia. Mancant les proves de laboratori que pogueren descartar altres causes, la causa més probable a tenor de les ferides observades, és l'atac d'un altre ocell, probablement una àguila daurada o reial. Cal assenyalar que el dia 4, tant Cocó com Celest van tindre un atac d'una àguila jove en el mateix lloc, però en aquesta ocasió va eixir il·leses.

Aquest fet no és inusual en els programes de reintroducció del trençalòs, en els Picos d'Europa van tindre dues baixes per aquestes circumstàncies. Igualment, a Andalusia han tingut també diverses baixes, i també s'ha constatat en ocells salvatges. La naturalesa té aquestes coses, a vegades difícils de digerir però més freqüents del que pensem.

Sort per a Celest.

Cocó en el moment que es va trobar el cadàver

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VELL

parc natural
de la
tinència
de benifassà

